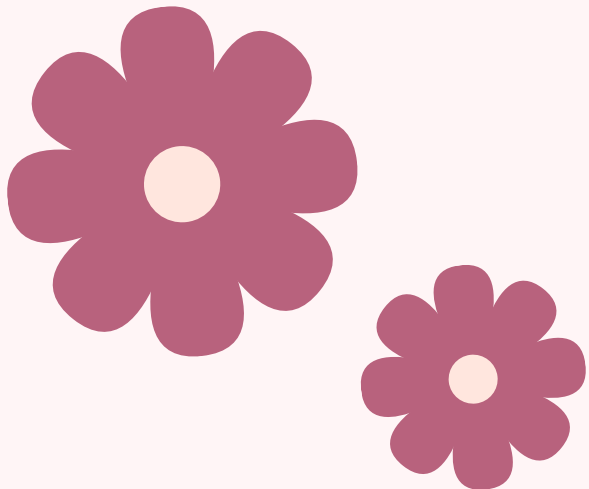

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

กฎหมายลักษณะหนี้ (6) (7)

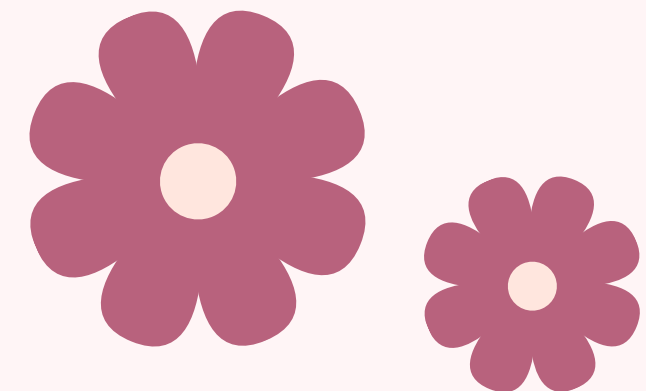
ศาสตราจารย์ ดร.ดาราพร ธีระวัฒน์

11 กรกฎาคม 2569

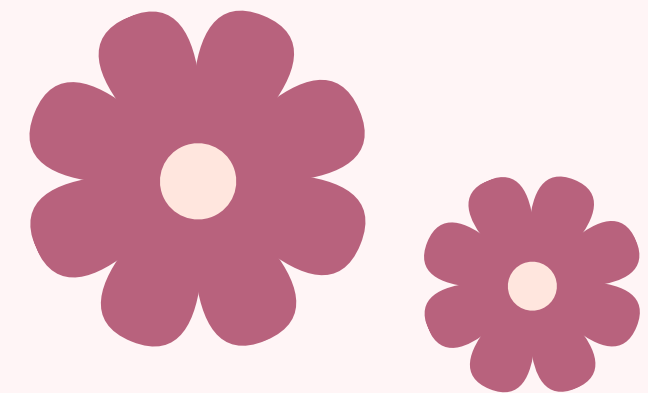
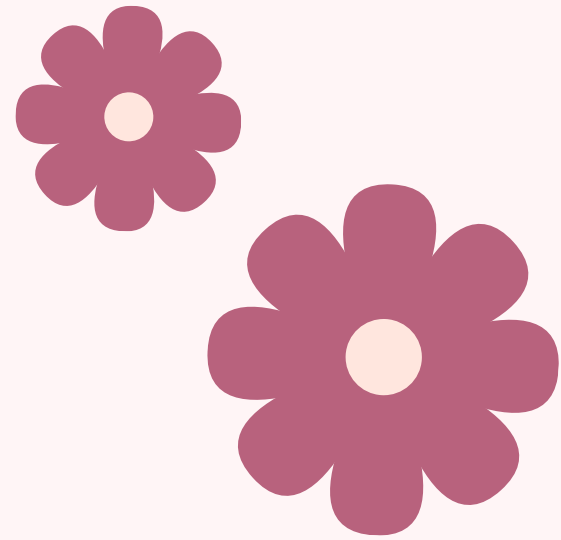

หัวข้อการบรรยาย **ความรับผิดชอบของลูกหนี้ (4)**

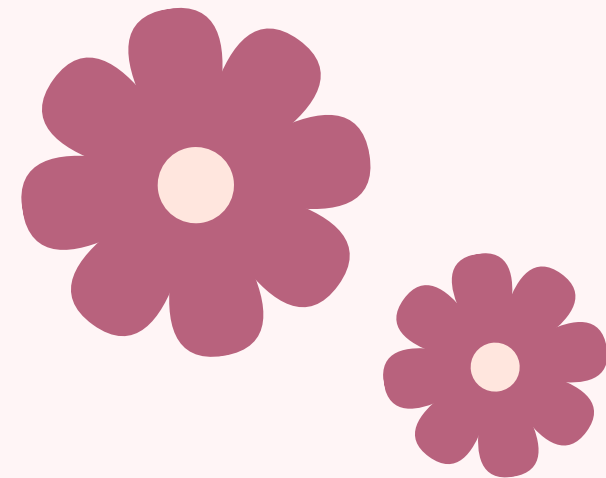
1. กรณีลูกหนี้ผิดนัด
2. กรณีการชำระหนี้กลายเป็นหนี้วิสัย
เพราะพฤติการณ์ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบของลูกหนี้ผิดนัด
(ม.216, ม.217, ม.224, ม.225)

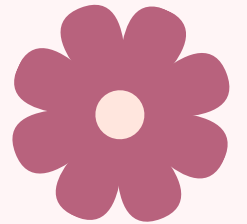
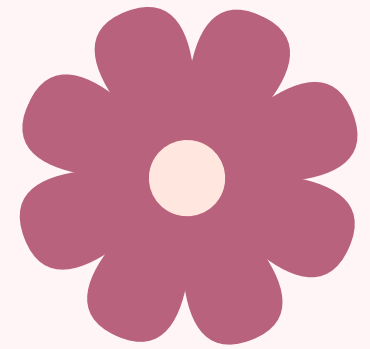

มาตรา 216

1. ลูกหนี้ผิดนัด
2. โดยเหตุผิดนัดการชำระหนี้กลายเป็นอันไร้ประโยชน์
3. เกิดความเสียหาย

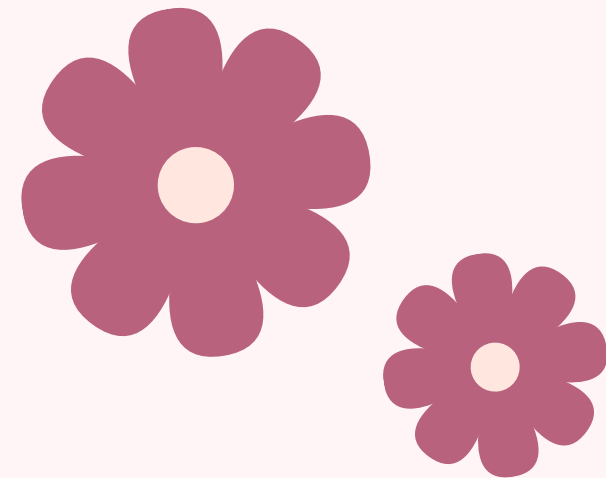
ผลทางกฎหมายของ มาตรา 216

1. เจ้าหนี้มีสิทธิบอกปิดไม่รับชำระหนี้ และ
2. เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกเอาค่าสินไหมทดแทน
เพื่อการไม่ชำระหนี้

ข้อสังเกต สิทธิบอกปิดไม่รับชำระหนี้ ม.216 เกี่ยวโยงกับ
ม.388 และ ม.391วรรคสี่

มาตรา 217

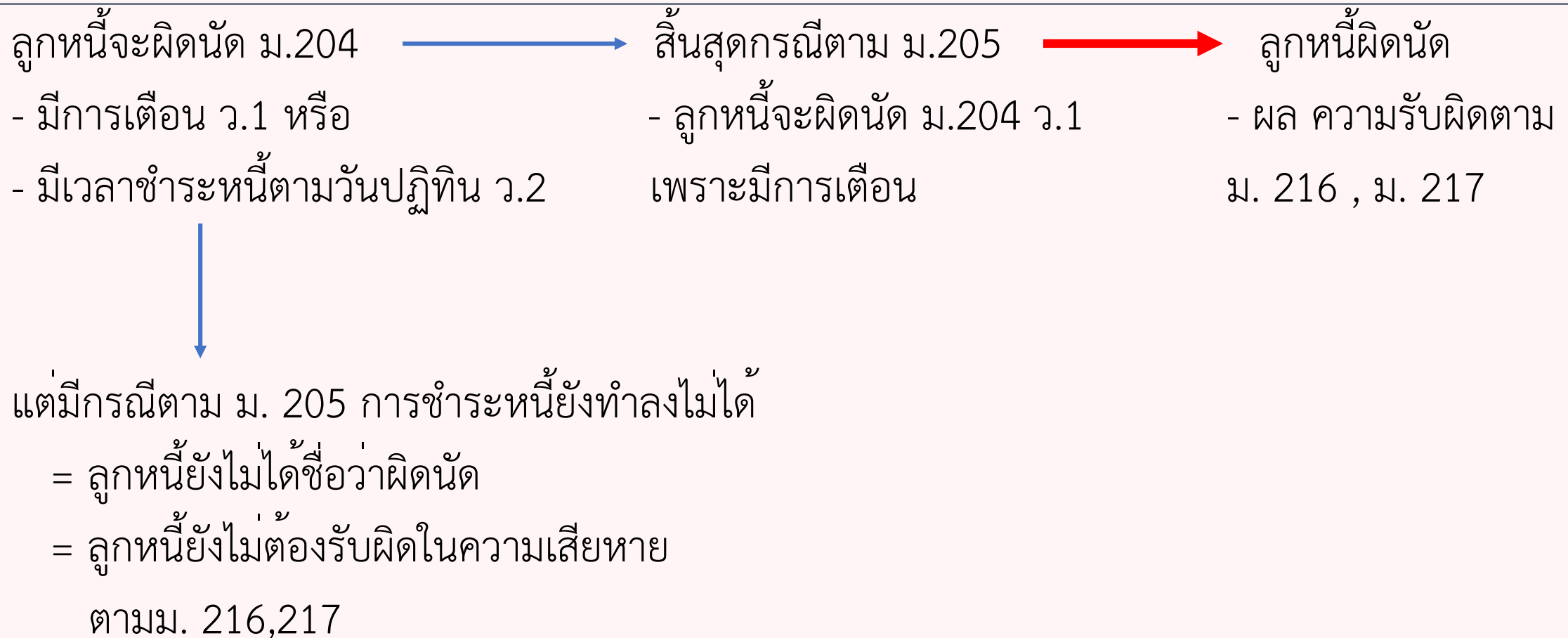

1. ลูกหนี้ผิดนัด
2. เกิดความเสียหายในระหว่างผิดนัด เพราะ
 - 2.1 ลูกหนี้ประมาณเงินแล้ว (หรือ)
 - 2.2 การชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัยเพราะอุบัติเหตุ*

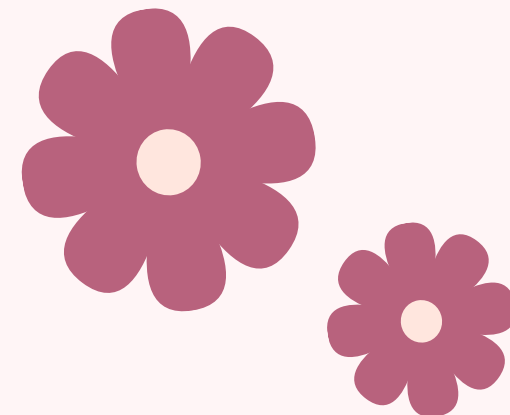
ข้อพิจารณา : การปรับช้อยกเว้นอุบัติเหตุ ทำตามมาตรา 217
: ข้อแก้ตัวการยังไม่เป็นลูกหนี้ผิดนัดตามม. 205

ข้อพิจารณา

การเชื่อมต่อของม. 205 และการผิคนัดขึ้นใหม่ ม.204 ว.1

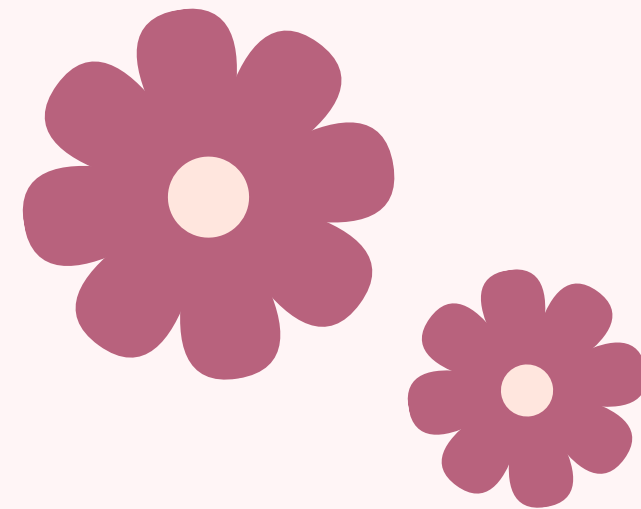

ผลทางกฎหมาย มาตรา 217

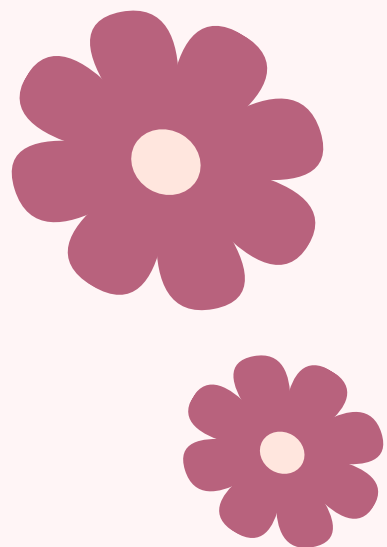

1. เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน
2. ข้อยกเว้นความรับผิด*กรณีเกิดความเสียหายในระหว่าง
ผิดนัดเพราะการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัยเพราะอุบัติเหตุ
ถ้าลูกหนี้สามารถพิสูจน์ได้ว่า ถึงแม้จะได้ชำระหนี้ทันเวลา
กำหนดความเสียหายก็คงจะต้องเกิดมีอยู่นั่นเอง

ข้อสังเกตมาตรา 217

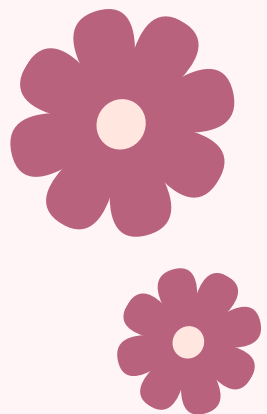
- หลักการเดียวกันกับละเมิด ม. 439
สัญญาห้ามใช้คงรูป ม. 643 สัญญาฝากทรัพย์ ม.660
- ฎีกา 1296/2518 จงใจไม่ชำระหนี้ อ้างเหตุสุดวิสัย ไม่ได้
- ข้อแตกต่างการปรับใช้ระหว่างมาตรา 217 กับมาตรา 218

ความรับผิดชอบของลูกหนี้

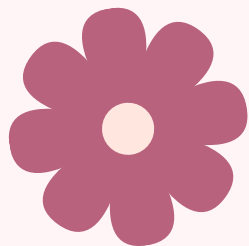
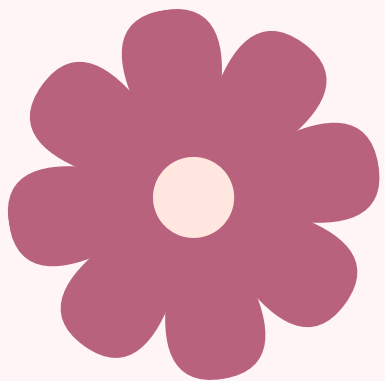
ดอกเบ้ยระหว่างการผิตนัด

1. มาตรา 224* ดอกเบ้ยของหนี้เงินระหว่างการผิตนัด
2. มาตรา 225 ดอกเบ้ยของหนี้ค่าสินไหมทดแทน
เพื่อราคาทรัพย์ที่เสียหายในระหว่างการผิตนัด

หลักมาตรา 224 : ดอกเบี้ยผิดนัดในหนี้เงินระหว่างผิดนัด

- 1. ลูกหนี้มีหน้าที่ชำระหนี้เงิน*
- 2. ลูกหนี้ผิดนัด
- 3. ลูกหนี้รับผิดชำระหนี้เงินและดอกเบี้ยผิดนัด

• ผลทางกฎหมายที่เพิ่มขึ้นตามมาตรา 224

1. เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในหนี้เงินในระหว่างผิดนัด

1.1 อัตราดอกเบี้ยตาม กม.กรณีผิดนัด คือ อัตราที่กำหนดตามมาตรา 7 บวก

ด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ($3+2=$ ร้อยละ 5 ต่อปี)

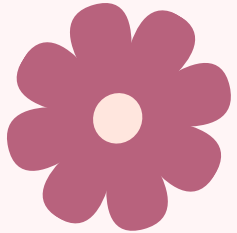
ข้อพิจารณา มาตรา 7 (ฎีกา 3599/2566)

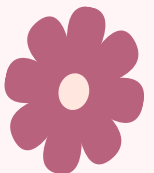
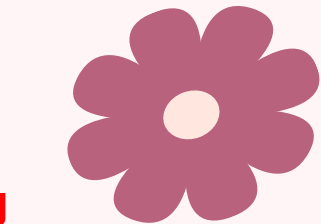
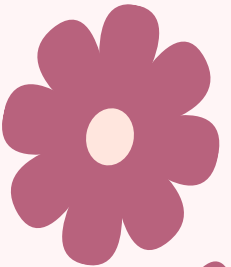
1.2 เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าโดยอาศัยเหตุอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย

1.3 ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ย

2. เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกค่าเสียหายอย่างอื่นในกรณีที่สามารถพิสูจน์ว่า

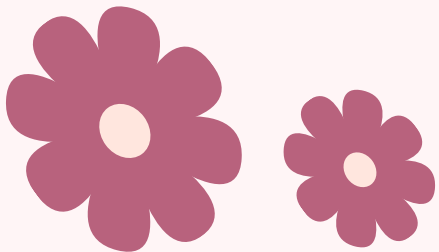
มีความเสียหายอื่นอีก

หลักมาตรา 225 : ดอกเบี้ยผิดนัดใน**หนี้ค่าสินไหมทดแทน** เพื่อราคาทรัพย์สินที่เสียหายระหว่างผิดนัด

1. ลูกหนี้มีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้ แต่ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้ไม่ถูกต้อง* เพราะทรัพย์สินนั้นเสื่อมเสีย เสียหาย หรือสูญหายไป ในระหว่างผิดนัด
2. ลูกหนี้ต้องความรับผิดในค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นในระหว่างผิดนัดนั้น

ผลทางกฎหมายที่เพิ่มความรับผิดชอบตามมาตรา 225

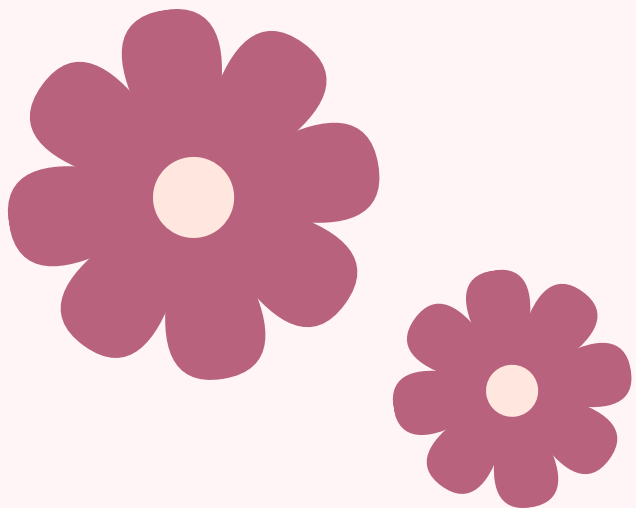
เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นในระหว่างผิดนัด + ดอกเบี้ย

1. อัตราดอกเบี้ยในหนี้เงินที่เป็นค่าสินไหมทดแทน (ราคาวัตถุแห่งหนี้ที่เสื่อมเสีย เสียหาย หรือสูญหายไป) เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกในอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 3 ต่อปี โดยการปรับใช้อัตราดอกเบี้ยตาม มาตรา 7 ?
2. เวลาเริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่ “เวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคา” (เวลาที่เกิดการเสื่อมเสีย สูญ/เสียหาย)

ข้อพิจารณา ปัญหาการปรับใช้อัตราดอกเบี้ยสำหรับมาตรา 225 ?

ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4289/2564 , ที่ 4561/2565 , ที่ 855/2568

ความรับผิดชอบของลูกหนี้ (5)
กรณีการชำระหนี้กลายเป็นหนี้วิสัย
เพราะพฤติการณ์ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ
(มาตรา 218)

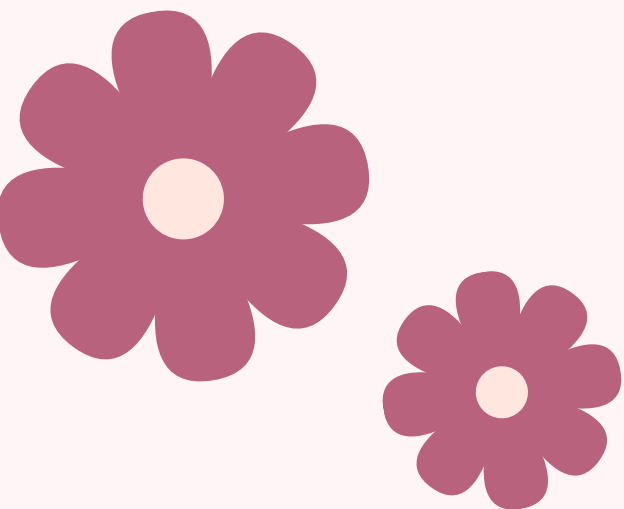

หลักมาตรา 218 :

1. การชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย
2. เพราะพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ

ผลทางกฎหมายของ มาตรา 218

1. สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหาย
2. สิทธิที่จะปฏิเสธไม่รับชำระหนี้บางส่วนที่อยู่ในวิสัย
ซึ่งไร้ประโยชน์ (ม.218 วรรคสอง)

ผลทางกฎหมายของ มาตรา 218 (ต่อ)

3. การใช้สิทธิเลิกสัญญา เมื่อการชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน กลายเป็นพ้นวิสัย (ม.389) ??
4. สิทธิริบหรือให้ส่งคืนมัดจำ (ม.378(2) (3))
หรือใช้สิทธิเรียกเอาเบี้ยปรับ (ม.380)
5. สิทธิช่วงทรัพย์ (ม.228)

